

Horší než cílená Covid likvidace ekonomiky. ČNB odhadla, jak by na nás dopadl konec ruského plynu a ropy

- CZ24 News | 22. května 2022

ČESKO: Přísná regulace odběru, dramatický růst cen a propad příjmů domácností a jejich životní úrovně. To jsou zřejmé důsledky potenciálního zastavení dodávek ropy a zemního plynu z Ruska do Evropské unie. Vyplývá to z aktuálního Globálního ekonomického výhledu, který zveřejnila Česká národní banka (ČNB).

„Spotřeba domácností by poklesla v důsledku negativního sentimentu spotřebitelů a propadu disponibilních příjmů. To by odrazilo výrazný nákladový šok, pramenící z prudkého nárůstu cen energetických komodit,“ [píše se v dokumentu](#), který má redakce CNN Prima NEWS k dispozici.

Ruku v ruce by šla také regulace odběru energetických komodit tak, aby byl zajištěn alespoň základní chod státu.

Scénář úplného odstrižení Evropské unie od ruského zemního plynu, ropy a uhlí počítá s variantou, že by k zastavení dodávek došlo ve třetím čtvrtletí tohoto roku. Nejvyšší nárůst cen energetických komodit by podle něho nastal v posledních třech měsících roku 2022, tedy prakticky se začátkem nové topné sezóny.

Hlubší a déle trvající recese

Ve vyšších cenách by se podle České národní banky projevila omezená nabídka surovin včetně vysokých přepravních nákladů v důsledku jejich dopravy ze vzdálenějších destinací. Zvýšená nejistota by se rovněž projevila v dočasném poklesu podnikových investic. „Vysoké ceny energií na horizontu prognózy by také vedly k prudkému nárůstu cen potravin, které by navíc odrazily výpadky produkce a vývozu obilovin, olejnin a hnojiv z Ukrajiny i Ruska,“ stojí dále v uvedeném scénáři.

Podle ČNB by se takový nákladový šok projevil dramatickým propadem ekonomické aktivity v Evropské unii, respektive eurozóně, což by se odrazilo poklesem hrubého domácího produktu o více než šest procent. První rána by se dostavila ještě v tomto roce, hospodářský propad by pak kulminoval ve druhém kvartále roku 2023.

Česko mezi nejpostiženějšími zeměmi

Ekonomický útlum by částečně kompenzovala uvolněná fiskální politika, která by nejspíše nastoupila jako záchranná brzda. Podobně jako v době koronavirové pandemie. Nicméně ani masivní podpora ze strany rozpočtových politik vlád jednotlivých členských zemí by pravděpodobně nezabránila hlubšímu ekonomickému propadu, než jaký evropské sedmadvacítce způsobila pandemie koronaviru.

Hospodářství EU se v roce 2020 zmenšilo o necelých šest procent (eurozóna klesla o 6,4 procenta), ovšem v loňském roce nastalo rychlé, více než pětiprocentní oživení. V případě zastavení energetických dodávek z Ruska by se evropská ekonomika ze záporného hospodářského růstu

vymaňovalo podstatně delší dobu a první přírůstek HDP by nastal až přibližně za rok a půl od prvního poklesu. K tomu je třeba připočítat další inflační vzednutí, kdy by tempo růstu cen v eurozóně mohlo dosáhnout bezmála osmi procent.

„Pro české hospodářství by to mělo daleko horší důsledky, jelikož na dodávkách ruského plynu jsme závislí nepoměrně více než některé jiné země Evropské unie nebo eurozóny. S největší pravděpodobností bychom zažili období ropného šoku, kterým si západní země prošly v 70. letech. Tehdy se inflace například ve Velké Británii dostala nad 25 procent, což by mohlo klidně nastat i u nás,“ uvedla pro CNN Prima NEWS Veronika Hedija, ekonomka z jihlavské Vysoké školy polytechnické.

Jako v 70. letech minulého století

Podle ní je navíc zapotřebí si uvědomit, že české veřejné rozpočty by si nejspíše již nemohly dovolit tak masivní podporu ekonomiky, jako když Česko čelilo pandemii covidu. „Naše veřejné zadlužení je sice stále relativně nízké, ale těžko by si česká vláda dokázala půjčovat tak levně jako v uplynulých dvou letech. Jistě, její dluhopisy by mohla začít odkupovat třeba Česká národní banka, ale to by byla cesta k ještě vyšší inflaci,“ dodala.

Definitivně by se hospodářství evropských zemí podle odhadu České národní banky stabilizovalo až někdy na přelomu let 2024 a 2025. A to i co se míry inflace týče. Nepochybné ale je, že takový šok by se vryl do paměti celých generací, podobně jako v případě ropných šoků ze 70. let minulého století.

[ZDROJ](#)